

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicium De Articulis Confessionis Fidei Anno M. D. XXX.
Caesar. M. Augustæ exhibitis, quatenus scilicet à
Catholicis admittendi sint aut reiiciendi**

Hoffmeister, Johann

Coloniæ, 1559

VD16 ZV 17723

De Originali peccato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34289

ARTICVLVS II.

celebrabamus, erant ibi mecū. Pasche solē-
nitatem frequētabamus, erant ibi mecum,
non omnino mecū. In schismate nō mecū:
in heresi non mecum: In multis mecum, in
paucis non mecū &c. Sed hæc hæten^o mi-
hi videor non temere admonuisse, iam ad
reliqua pergamus, & sepositis male suadis
affectibus omnia candidè ventilabimus.

Articulus. II.

ITē docent, quod post lapsum A-
dæ oēs homines secundum natu-
ram propagati, nascantur cum pec-
cato, hoc est, sine metu Dei, sine h-
ducia erga Deū, & cum concupiscē-
tia, quodque hic morb^o, seu vicium
originis verè sit peccatum, damnās
& afferens nunc quoque æternam
mortem, his qui non renascuntur
per Baptismū & spiritum Sanctum.
Dānant Pelagianos, & alios q̄ viciū
originis negāt esse peccatū, & vt ex-
tenuēt gloriā meriti, & beneficiorū
Christi, disputāt hoīm pprijs virib^o
rationis corā Deo iustificari posse.

F. Ioan.

Articulus hic secundus non
 habet unde à candidis The
 ologis (quales haud dubiò
 non paucos adhuc habet
 Ecclesia nostra Catholica)
 vel reijci vel vituperari possit, maximè si
 huius declaratio quæ in Apologia est, hu
 iusque Germanica interpretatio ad probã
 & æquam trutinam examinetur. Omnes
 siquidem huius Articuli partes vel ex vno
 D. Augustino videntur desumptæ, quem
 in hoc quidem negotio, si ipsi Philippo e
 tiam credimus, nemo citra ingétem teme
 ritatè vituperare potest. Certè si originale
 peccatū, est carentia siue defectus iusticię
 originalis, vt loquuntur, debitæ inesse, vel
 cum debito habèdi, & si homo secundū na
 turã natus (hunc Paulus animalé vocat) o
 mnibus virtutibus caret, quib⁹ priuatus est
 Adã, vnde peccatū intrauit in mundū (non
 imitatiois exéplo, sicut Pelagiani olim sō
 niabāt, sed ppagationis & originis vitio)
 nō ineptè loquūtur Aduersarij, hoim nasci
 cū peccato, hoc est, sine metu Dei, sine fidu
 cia erga Deū, & cū cōcupiscétia: id quod ta
 mé Germanicè explicatiùs dixerūt. Testat̃
 etiam in Apologia se non actus solum, sed

ARTICVLVS II.

potentiam, seu dona efficiendi timorem & fiduciam erga Deum adimere propagans secundum carnalem naturā. Dicunt itē, ita secundum naturā natos, nō secundum spiritū renatos habere cōcupiscentiā, nec posse efficere verū timorē, & fiduciā erga Deum. Scholastici Originalis iusticiæ hūc ponunt effectum, facere perfectam tranquillitatem in anima, quantum ad omnes potentias, ita quod natura inferior non inclinetur contra iudicium superioris. Iā si Adā primus homo hanc potentiarum tranquillitatem perdidit: non est dubium quin hæc ipsa careant ac destituātur, quotquot ab illo propagantur. Huc non ineptè quadrat quod D. Anselmus alibi scribit. Adā & Eua, inquit, si iusticiam seruassent originalem, qui de illis nascerentur, originaliter sicut illi iusti essent, &c. Ad hæc inferre licet, Sed Adā & Eua nō seruauerunt iusticiam originis: ergo quotquot ex illis propagantur, nō iusticię sed miserię & peccati cōstituuntur heredes: hoc quod Paulus sicefert. Oēs in Adā moriuntur, &c. Nec mouebit nos, quod quidā hic in definitione Originalis peccati, quā aduersarij adferunt, videntur offendi nomine metus & fiducię: quasi

ictus originis iusticie

Anselmus

ARTICVLVS II.

quasi hæc ad actuale, quod vocant, peccatū
 potiùs pertineant q̄ ad vitium originis. Opi-
 noraũt nostros (quos illi confutatores vo-
 cāt) hoc loci subueritos fuisse impia. H.
 Zuinglij somnia, q̄ sicut iā olim cōquerit
 Melanchthon, nomē quidē peccati originis
 retinuit, ré aũt sustulit. Vt cunq; verò sit, cer-
 tū est ex diuinis literis, hominē nō renatū,
 siue ille paruulus siue adultus fuerit, nō ha-
 bere verū metū, nec verā fiduciā, nec posse
 verè cōcupiscētiæ resistere: Hæc enim verè
 metuere, verā fiduciā habere, cōcupiscen-
 tiā nō male sequi, renatorū ac filiorū Dei
 dona sunt, nō eorū q̄ adhuc sunt natura fi-
 lij iræ, filij vindictæ, filij pœnæ, filij Gehen-
 næ. Quomodo natura, inquit alibi. D. Au-
 gustinus, nisi q̄ peccate primo homine, vi-
 tium pro natura inoleuit? Et addit. Si vitium
 pro natura inoleuit, secundū mentē oīs ho-
 mo cæcus natus est. Si enim videt, nō opus
 habet ductore &c. Huc facit illud Euāgeli-
 cū. Quod natū est ex carne caro est. Et. Si-
 ne me nihil potestis facere. Adijciemus eti-
 am quasi ex abūdanti, testimoniū D. Am-
 brosij, aut quisq; tādē ille fuerit q̄ doctis.
 illos de vocatione Gentiū libros cōposuit. Lib. 1.
 Oēs hoīes, inqt, in primo hoīe sine vitio cō

August.
 Tract. 44.
 in Euan.
 Ioan.

Lib. 1.
 cap. 3.

ARTICVLVS II.

fectus ori,
antis primi diti sumus, & omnes naturæ nostræ inco-
lunitatē, eiusdē hoīs p̄uaricatione perdidī
m^o. Inde tracta mortalitas, inde multiplex
corporis animiq; corruptio, inde ignoran-
tia & difficultas, curæ inutiles, illicite cupi-
ditates, sacrilegi errores, timor van^o, amor
noxius, iniusta gaudia, pœnitenda cōsilia,
& non minor miseriarum multitudo q̄ cri-
minū &c. Haftenus ille. Igitur quod hic ad-
uersarij dicunt de metu & fiducia, non de
actuali, sed potius de aptitudinali effectu
intelligimus: Sicut enim se Calvinus alibi ex-
ponit. Peccatum originale est, inquit, na-
turæ nostræ prauitas ac corruptio, quæ pri-
mum reos facit iræ Dei, tum etiam opera in-
nobis profert, quæ scriptura vocat ope-
ra carnis &cæt. Et Paulò post. Infantes
quoq; suā secum dānationem è matris vte-
ro afferūt, qui tamen suæ iniquitatis fructū
nondū protulerint, habēt tñ in se inclusum
femen: immò tota ipsorum natura, quod-
dam est peccati semen. Ideo non odiosa &
abominabilis Deo esse non potest, &c.
Aduersarij post sui defensionem, flagellāt
Pelagianos veteres ac novos quorum ap-
pellatione Zuinglianos, opinor, notant,
vtcunque Bucerus litem hanc dirimere nis-
tatur,

Calvinus.

ARTICVLVS. II.

tatur, tum in Prefatione in Euang. suos ad
 Marpurg. tum etiam in Caput Rom. 5.
 Ibi enim fatetur Butzerus, Peccatum origi-
 nis esse naturæ morbū, labemq; à primis pa-
 rentibus contractam: & eiusmodi labē, ve-
 nisi ea per Christi sanguinē purgetur, salutē
 cōsequi possit nemo. Qui enim saluus sit,
 inquit, quē tenet morbus exitialis? Et tamē
 nō prorsus negat Butzerus, Zuinglij libris
 ante Confessionem Marpurg. editis, inesse
 quod aliquā erroris suspicionem admittat.
 Et hinc opinor Zuinglianos hoc loco per-
 stringi. Traductis ergo Pelagianis, Apolo-
 gia impetū facit in Scholasticos, quibus cū
 nō omnino feliciter uelitatur, adferēs ho-
 nescio quē, pugnātia dicere: quū tamē into-
 rim secum ex diametro pugnet Apologia.
 Hęc enim ipsa sic loquitur, Scholastici tri-
 buūt humanæ naturę integras vires ad di-
 ligendum Deum super omnia, ad facien-
 dū p̄cepta dei, quo ad substātiā actuū &c.
 Et post vnū atq; alterum versum, eadē Apo-
 logia, inquit, Ver⁹ definitio, cū inquit Pec-
 catū esse carētiā iustitię, detrahit nō solum
 notitiā Dei, aut fiduciā erga Deū, timorē &
 amorē dei: aut certē vī ista efficiēdi detra-
 hit; Nam & ipsi Theolo. in Scholis tradūt

*Definitio b.
 roni Originis
 lib. prorsus*

C 4 ista

ARTICVLVS. II.

Ista non effici, sine certis donis, & auxilio gratiæ. Haftenus Apologia: quæ an sibi cõstet, aliorum esto iudicium. Imò quid pugnantius dici poterit? Si enim virunq; rectè allegavit Apologia, necesse est diuersorum Scholasticorum opiniones retulerit. Neq; enim obscurum est, Scholasticos olim disputasse quid quantumque possit homo ex puris naturalibus: & quæ communis Scholæ sententia obtinuerit, neque incertum neque obscurum est. Gregorius ille Armenis non indoctus nec contemnendus Scholasticus, non multum tribuit homini in puris naturalibus constituto: eius enim sententia est, quod nullus homo in statu præsentis, stante etiam generali influentia Dei, possit absque speciali Dei auxilio, agere aliquem actum moraliter bonum: sed nec sufficienter cognoscere, quæ ad moralem vitam pertinet, quid scilicet volendū, qd nolendum, quid agendum, quid vitandum &c. Huic parùm repugnare videtur D. Thomas Aquinas, qui docet hominem posse per liberum arbitrium, ex suis naturalibus, cū generali diuina motione, siue gratia infusa, adimplere præcepta Dei (non quidem omnia,) quò ad
sub.

ARTICVLVS. II.

Substantiam actuum, non quantum ad intentionem præcipientis : concurrente tamen sæper auxilio Dei, vt primi mouētis. Loquitur autem de actu non meritorio. Quid? Philippus ipse in Apolog: fatetur ciuilia opera, hoc est, externa opera legis, sine Christo & spiritu sancto, aliqua ex parte fieri posse. Adde quod M. Butzerus in Romanis suis ingenuè testatur, se non videre, in quo Scholastici, quod quidem hoc negotium attinet, ab orthodoxa sententia Ecclesiæ varient. Hæc igitur cum ita sint, eat Philippus & accuset Scholasticos quantum velit, & quousque velit: nos nihil remorabitur quo minus illos acceptemus. Certè non possimus non candorem in illo desiderare: Et vt alibi Hilarius scribit, difficillimum est ne mentiri existimentur, qui se in alio negotio non possunt nisi mendacio purgare. Iam quod de concupiscentia disputant, facile opinor patientur. D. Augustinum arbitrum esse, qui hanc litem vnicam sententia dirimere possit. Concupiscentia, inquit, nõ eodem modo appellatur peccatum, quo facit reum: sed quod sit reatu primi hominis factum, & quod rebelando nititur nos trahere ad peccatum,

Pag. 37.

Vide Aug^o
ustinum.
tracta. 41.
in Ioann^o

Concupiscentia

C 5 nisi

ARTICVLVS. II.

nisi adiuuet nos gratia Dei p̄ Iesum Chri-
stum Dominum nostrum, ne sic etiam
mortuum peccatum rebellet, vt vincendo
resipiscat & regnet. Haftenus ille contra
Iulianum Pelag. lib. 2. ca. 1. Et con. eundē
lib. 6. cap. 11. Eadem legis contra duas Epi-
stolas Pelag. lib. 1. cap. 13. ad Bonifacium.
Postremò mihi non videtur operæ preti-
um multis rixari & anxium esse pro defen-
sione Lutheri: quoniam non arbitror Me-
lanchthonem in hoc esse vt velit oēs Luc-
theri sui articulos defendere: transeat ergo
ille quē de Concupiscentia somniauit,
cum cæteris ipsius erroribus quos nemo
sanus excusabit vnquam. Enimvero in
tanto Ecclesiæ tumultu, non possunt vigi-
lantes pastores rara illa aduersariorum Pa-
radoxæ, non habere suspecta: & pacata
Ecclesia multa tolerantur impunè, quæ hac
ipsa turbata, non possunt non esse sus-
pecta. Et haftenus super hoc articulo disse-
cuisse suffecerit.

DE INCARNATIONE

verbi.

Artis